

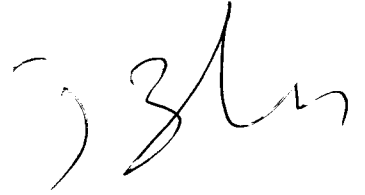
T.B.M.M.
BARIS ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2628
18.02.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Hemşirelik mesleği hizmet verenlerin sorunlarının araştırılması ve bu sorunlara çözüm bulunması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Pervin BULDAN
Grup Başkanvekili

İdris BALUKEN
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Hemşireler, görevi gereği hasta ve hasta yakınları ile 24 saat boyunca doğrudan ilk muhatap olunan sağlık personelidir. Bu anlamda, hak ettiği değeri göremiyor. Profesyonel bir meslek olmasına rağmen yardımcı sağlık personeli olarak tanımlanmaktadır. 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu hemşirenin değişen ve yapmakta olduğu rol ve işlevlerini kapsamıyor. Ülkemizde hemşireler işyerlerinde ara meslek elemanı olarak görülmekte, sekreterlik, evrak işleri, fotokopi, makine bakımı vb “insan bakımı” dışında işlerle görevlendirilmektedirler. Bu durum mesleğin özerkliğini olumsuz yönde etkilemekte, hemşireliğin sadece doktor istemlerini uygulayan bir meslek olarak algılanmasına neden olmaktadır.

Hemşirelik mesleğinin önemli sorunlarından biri de hemşirelik eğitiminde bir standardizasyon bulunmamasıdır. Ülkemizde hemşirelik eğitimi lisans, önlisans, açık öğretim, lise sonrası 18 aylık kurs ve ortaokul sonrası 4 yıllık lise şeklinde beş ayrı düzeyde verilmekte ve bu farklılık devam etmektedir. Bu heterojenlik mesleği algılama, mesleki çabaları benimseme, belirli bir gelire sahip olma gibi özelliklerinden dolayı mesleği olumsuz etkilemektedir. Hemşirelik, meslek lisesi düzeyinde eğitimle icra edilmesi mümkün olmayan zengin bir içeriğe sahiptir. Buna rağmen Dünya’da sadece Türkiye’de meslek lisesi düzeyinde hemşirelik ataması yapılmaktadır.

Ülkemizde hemşirelik çalışmalarını düzenleyen mevzuat incelendiğinde, hemşirelerin çalışma saatleri ve süresine, özellikle nöbet ve vardiya sistemine ilişkin ciddi boşluklar ve hak ihlalleri yaşandığı, ihlalleri önleyici yeterli düzenlemelerin olmadığı ya da etkin denetim sağlanmadığı görülmektedir. 657 sayılı kanununa göre, haftalık çalışma süresi 40 saat olarak belirlenmiş olmasına rağmen, 2368 Sayılı Kanun uyarınca hemşirelerin çalışma süresi haftada 45 saat olarak belirlenmiştir. Ayrıca, yönetmelikteki ek bir madde ile *hastahane* yetkilileri hemşirelerin çalışma saatleri daha da artırılabilir. Buna rağmen hemşirelerin “fiili hizmet süresi zammı” bulunmaması dikkat çeken bir durumdur.

Sağlıkta dönüşüm adıyla yürütülen politikalar, hemşireleri oldukça olumsuz düzeyde etkilemektedir. Kamusal istihdam rejiminin çalışanlar aleyhine değişmesi nedeniyle hemşireler de, ya özel sektörde ya da kamuda yetersiz kadroda, esnek istihdam ile ucuz işgücü olarak çalıştırılmaktadırlar. Ülkemizde 200 bin hemşireye ihtiyaç olduğu bilinmesine rağmen bugün ilgili sendikaların açıklamalarına göre 30 binin üzerinde hemşire halen işsizdir. Hemşireler için çok ciddi bir problem olan performans sistemi sonucunda doktorlar baktıkları hastadan kendileri için performans ücreti alsalar da hemşireler böyle bir performans ücreti alamamaktadırlar. Çalışma sürelerinin yoğunluğuna rağmen maaşları bitirdikleri okul, çalıştıkları bölüm, istihdam şekilleri gibi kriterlere göre yoksulluk sınırının çok altında 1100 ve 1400 TL arasında değişmektedir. Hemşirelerin bir bölümü de vakıf işçisi statüsünde ya da

temizlik firmalarının taşeronluğunda çok daha düşük ücretlerle iş güvencesiz çalıştırılmaktadırlar.

Hemşirelerin yaşadıkları diğer önemli sorunlar olarak: eleman eksikliği nedeniyle nöbetlerin sıklığı; fazla çalışma ve angarya; mesleğe cinsiyetçi yaklaşım; performans uygulaması ile rekabete yönlendirilmeleri; meslek hastalıkları ve risklerine karşı koruyucu önlemlerin yetersizliği; meslekte branşlaşma ve uzmanlaşmanın olmaması, her poliklinik/klinikte çalışmak zorunda olmaları; işyerlerinin çoğunda kreş, çocuk bakımevi vb bulunmaması; süt izinlerinden düzenli yararlanamaması; görev ve sorumluluk yüklerine karşın yetkilerinin olmaması; yoğun çalışma saatlerinin yanında her ay en az 6 kez 24 saatlik nöbet tutulması; sürekli fazla mesai yapmak durumunda bırakılması; hasta yakını şiddetine maruz kalınması; döner sermaye dağılımında hakkaniyeti sağlayacak ulusal bir sistemin olmaması vb. sıralamak mümkündür.

Hemşirelik, yukarda belirtilen sorunlar ve daha pek çok olumsuz faktörün etkisiyle çok stresli bir meslek niteliğindedir. Araştırmalar, her beş hemşireden birinin gelecek beş yıl içinde meslekten ayrılmayı planladığı sonucunu göstermektedir. Ayrıca yapılan bir diğer araştırma sonucuna göre; hemşirelerin mesleki doyum sağlama durumlarına bakıldığında %79,4'ünün meslekten hem maddi hem de manevi yönden doyum sağlayamadıkları belirtilmiştir.

Tüm bu açıklamalar ışığında, gece gündüz demeden, normal saatlerin dışında, normalden uzun süre ve normalden çok daha fazla çalışmak zorunda olan hemşirelerin sorunlarının neler olduğunun ve bu sorunlara çözüm yollarının geliştirilmesi için meclis araştırması açılması önemlidir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR